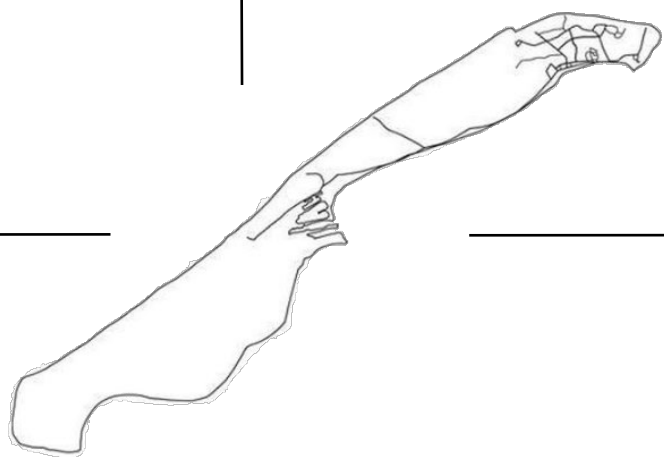

ONDERZOEKSRAPPORT

AANLOOPTRAJECT REGIODEAL WADDENEILANDEN
VLIELAND

JANUARI 2026

Floor Köster
Anke Croonen

INHOUDSOPGAVE

Inleiding	1
Samenvatting onderzoek	2
Conclusie	4
Adviesplan	7
Concrete Plannen	8
Persoonlijke Noot	9
Bijlagen Interviews	
Maxim Wester	10
Bojan Bajic	11
Ilmar Vermeulen	12
Jan van der Veen	13
Marijke & Jeltsje Osinga - Groenhuis	14
Ate Dijkstra	16
Niels Oosterbaan	17
Jelte van der Schoot	18
Rogier Rispens	19
Timothy Hermsen	20
Anne-May Nijman	21
Nils Koster	22

INLEIDING

De Regio Deal De Waddeneilanden is een samenwerking tussen het Rijk, de provincies Noord-Holland en Fryslân, de vijf eiland gemeenten (Texel, Vlieland, Terschelling, Ameland en Schiermonnikoog), ondernemers en maatschappelijke organisaties. De ambitie van deze deal is om de brede welvaart voor de vijf waddeneilanden te versterken.

De deal richt zich op vijf integrale programmalijnen: goed wonen & leven, toekomstbestendig ondernemen & ontwikkelen, optimaal bereikbaar en verbonden, duurzame energie en circulaire economie. Voor Vlieland betekent dit concreet dat er mogelijkheden ontstaan om het toerisme te verbeteren, lokaal ondernemerschap te stimuleren en de leefomgeving van bewoners te versterken.

Anke Croonen en Floor Köster zijn door de Ondernemersraad Vlieland gevraagd te onderzoeken of er bij ondernemers ideeën leven over hoe deze kansen benut kunnen worden, en zo ja, welke ideeën dat zijn. Dit rapport bundelt de inzichten uit dertien gesprekken met verschillende ondernemers van het eiland. Geconcludeerd kan worden dat Vlieland behoefte heeft aan een duidelijke verbinder die initiatieven samenbrengt, kansen concretiseert en structureel samenwerking onder de ondernemers stimuleert.

SAMENVATTING ONDERZOEK

In december 2025 en januari 2026 zijn er gesprekken gevoerd met dertien ondernemers en initiatiefnemers op Vlieland. Deze groep vertegenwoordigt een brede doorsnede van het eiland: van horeca en toerisme tot logistiek, cultuur en duurzaamheid, en van gevestigd tot relatief nieuw ondernemerschap. Hoewel met een diverse groep ondernemers is gesproken, werd in vrijwel elk interview verwezen naar andere ondernemers, jongeren en initiatieven. Daarmee moet worden benadrukt dat dit onderzoek een eerste aanzet vormt en geen alomvattend beeld geeft van de vraagstukken op het eiland.

De uitkomsten laten zien dat de thema's van de Regio Deal – zoals duurzaamheid, ondernemerschap, bereikbaarheid, wonen en leefomgeving – nauw aansluiten bij de dagelijkse uitdagingen en ideeën die leven onder ondernemers op Vlieland. Ondernemers zien kansen in het verbeteren van het toeristisch aanbod, het verduurzamen van hun bedrijfsvoering, het vergroten van samenwerking en het versterken van de leefbaarheid voor zowel vaste bewoners als tijdelijke gasten.

Tegelijkertijd redeneert iedere ondernemer logischerwijs vanuit zijn of haar eigen situatie. Waar sommige ondernemers sterk gericht zijn op de lange termijn en de toekomst van het eiland, houden anderen zich vooral bezig met de dagelijkse praktijk en het hier en nu. Hierdoor lopen ideeën, prioriteiten en ambities uiteen en blijkt het lastig om ondernemers te verenigen. Desondanks is er een duidelijke bereidheid om bij te dragen aan projecten die deze thema's versterken, mits er sprake is van heldere kaders, een duidelijke rolverdeling, praktische uitvoerbaarheid en voldoende ondersteuning.

Duurzaamheid

Elektrificatie van voertuigen, zonnepanelen, en afvalpreventie zijn voorbeelden van thema's waar ondernemers mee bezig zijn. Tegelijkertijd blijkt ook dat de stap van ambitie naar uitvoer, op het vlak van duurzaamheid, vaak stroef verloopt.

De overstap naar duurzame oplossingen wordt door ondernemers soms als risicovol ervaren. Een voorbeeld hiervan is het jachthavengebied dat van het gas af wordt gehaald. Hoewel de instap toegankelijk is ingericht, heeft geen enkele ondernemer ervoor gekozen om in de eerste fase deel te nemen. Ook lijkt het denken aan duurzame oplossingen financieel niet altijd aantrekkelijk. De investeringen zijn vaak hoog en subsidieaanvragen worden ervaren als complex en tijdrovend, met lange processen en onzekere termijnen. Als laatst kan gesteld worden dat de praktische uitvoerbaarheid ook een drempel vormt. Zo is het bijvoorbeeld moeilijk om kapotte elektrische voertuigen te vervoeren, wat het minder aantrekkelijk maakt er een aan te schaffen.

Kleine, overzichtelijke experimenten laten echter zien dat motivatie voor innovatie wél leeft. Denk aan het kweken van paddestoelen, ideeën voor een Jutzakje of zeepvrije badkamers in de horeca maken duidelijk dat er wel degelijk ruimte is voor duurzame vernieuwing maar dat dit momenteel vooral behapbaar en overzichtelijk moet zijn.

Toerisme

Momenteel is dit de grootste inkomstenbron van het eiland. De cijfers laten zien dat deze relatief stabiel zijn wat betreft het aantal overzettingen. Tegelijkertijd streeft het eiland naar een meer continue vorm van inkomen en daarmee naar een kleinere afhankelijkheid van uitsluitend het zomerseizoen.

Uit gesprekken blijkt dan ook dat ondernemers het gevoel hebben dat het aanbod buiten het zomerseizoen te beperkt is, zowel voor bezoekers als voor inwoners. Daarnaast wordt ervaren dat het eiland steeds duurder wordt en dat de gastvrijheid soms te wensen overlaat, terwijl bezoekers juist een cruciale rol spelen in de toekomst van het eiland.

Tegelijkertijd zien ondernemers volop mogelijkheden om het toeristisch aanbod te verbeteren en de verblijfservaring te versterken en te verbreden. Hierbij kan worden gedacht aan meer terrassen, activiteiten op het Havenplein, sport- en zwemvoorzieningen en andere faciliteiten die zowel toeristen als vaste bewoners ten goede komen.

Ook liggen er duidelijke kansen in het verbreden van het seizoen, bijvoorbeeld door locaties in de winter open te stellen, samen te werken met het VVV en inspiratie te halen uit ervaringen van andere eilanden. Ondersteunend hieraan kan gerichte marketing bijdragen aan meer bezoekers buiten het zomerseizoen, waardoor Vlieland het hele jaar door aantrekkelijker en levendiger wordt.

Personeel en huisvesting

Veel ondernemers kampen met een tekort aan geschikte huisvesting voor seizoens- en vast personeel, wat leidt tot overbelasting en beperkte continuïteit van mensen op de werkvloer. De beperkte beschikbaarheid van woningen en hoge eisen die personeel tegenwoordig stelt aan onderkomen maken het lastig om jonge en nieuwe (seizoens)werknemers aan te trekken. Waar er vroeger tot wel tien mensen in een ruimte sliepen, wordt er nu gevraagd om een privé verblijf.

Het gebrek aan woonruimte is een algemeen probleem op het eiland. Dit zorgt er onder andere voor dat jongeren sneller verhuizen naar de wal.

Seizoensdynamiek en diversiteit

Er is zorg over de diversiteit van het aanbod op Vlieland door de seizoensdynamiek en het verdwijnen van kleine ondernemingen. Overname van grote partijen maakt het voor kleine ondernemers lastiger een plek te veroveren op de markt. Succes lijkt vaak afhankelijk van een bestaand netwerk of een persoonlijke 'ingang'.

Ook speelt het seizoen hier een grote rol in. Daar waar er in de zomer een grote diversiteit aan activiteiten te doen is valt dit in de winter bijna geheel terug.

Kinderen en jongeren

Door onderzoek is gesteld dat Vlielandse kinderen minder blij zijn dan kinderen op andere plekken in Nederland. Uit de gesprekken is ook gebleken dat het aanbod voor de kinderen die op Vlieland wonen is afgenomen en zij zich hierdoor minder vrij voelen op het eiland.

In het verleden is er uiting gegeven aan de behoefte aan meer ruimte voor jongeren, door het plaatsen van een bankje met afdak, maar dit bleek niet de vorm waar behoefte aan is. Als voorbeeld wordt De Vliering, een hangplek voor jongeren die er vroeger was, genoemd. Jongeren hebben behoefte om zich terug te trekken en zagezegd herrie te mogen maken en te kunnen gamen met elkaar.

Ook wordt er gesproken over te weinig buiten activiteiten voor kinderen. Het eiland zit vol plekken en stof om te leren over de natuur, maar deze wordt nu te weinig benut. In de zomer is er wel aanzienlijk meer te doen, maar omdat deze activiteiten voor een groot deel ook op toeristen gericht zijn voelen de Vlielandse kinderen zich daar minder vrij in. Er lijkt behoefte te zijn aan meer eigen ruimte voor de eiland kinderen zelf.

Uit de gesprekken komt ook naar voren dat naar inschatting 50% van de jongeren het eiland verlaat en na het afronden van bijvoorbeeld een studie niet terugkeert. Als genoemde oorzaken worden onder meer beperkte mogelijkheden voor persoonlijke ontplooiing, beperkte kansen op professionele ontwikkeling en huisvesting genoemd.

CONCLUSIE

De opbrengst van deze gesprekken moet worden gezien als een eerste verkenning: niet alle ondernemers, jongeren en initiatieven zijn gesproken en daarmee is dit beeld nadrukkelijk voorlopig en niet volledig. De gesprekken die gevoerd zijn op 30 december en 21 en 22 januari laten zien dat Vlieland beschikt over veel initiatieven, energie en innovatieve ideeën op het gebied van duurzaamheid, ondernemerschap, leefbaarheid en toerisme. Deze sluiten nauw aan bij de thema's van de Regio Deal en er is duidelijk bereidheid om hier gezamenlijk concrete projecten van te maken. Momenteel wordt deze bereidheid beperkt door praktische obstakels, organisatorische onzekerheden en een gebrek aan duidelijke kaders en coördinatie. Ondernemers zien het potentieel van Vlieland als sterke toeristische bestemming én leefomgeving, maar ervaren dat goede ideeën vaak blijven steken.

Juist de veelheid aan ideeën onderstreept de noodzaak van een verbindende en coördinerende rol die structureel in gesprek blijft met het eiland, initiatieven bundelt en kansrijke projecten helpt concretiseren. Zolang er duidelijke kaders, leiding en slagkracht is, blijkt de bereidheid om samen te werken groot. Door samenwerking actief te organiseren, structuur te bieden en het gesprek verder te verbreden, kunnen losse initiatieven samenhang krijgen en daadwerkelijk bijdragen aan een sterker, duurzamer en leefbaarder Vlieland.

ADVIESPLAN

Op basis van de gevoerde gesprekken en de daaruit getrokken conclusies adviseren wij om in te zetten op twee sporen:

Een korte-termijn aanpak; gericht op concrete en tijdige realisatie van projecten binnen de looptijd van de Regio Deal.

1. Een lange-termijn aanpak; gericht op structurele versterking van samenwerking, draagvlak en toekomstbestendigheid van het eiland.
2. In beide vormen van aanpak staat één advies centraal: het aanstellen van een onafhankelijke en toegewijde verbinder die in staat is om het totaalbeeld van Vlieland te overzien, belangen te verbinden en ideeën om te zetten in uitvoerbare acties. Deze verbinder kan op korte termijn bijdragen aan het concretiseren en structureren van kansrijke initiatieven en op langere termijn een eiland- en waddenbreed dialoog voeren. Beaamt wordt door een groot deel van de ondernemers dat zonder deze verbinder de kans groot blijft dat initiatieven versnipperd raken en kansen onbenut blijven.

Advies 1: Korte termijn (tot eind 2027)

Gezien de einddatum van de Regio Deal in 2027 adviseren wij om op korte termijn te focussen op een beperkt aantal concrete, haalbare projecten die binnen deze periode gerealiseerd en afgerond kunnen worden. Deze projecten sluiten aan bij wat er leeft onder de geïnterviewde ondernemers en dragen bij aan de doelstellingen van de Regio Deal.

Daarnaast vraagt de complexiteit van subsidieregelingen om een gerichte aanpak. Van ondernemers kan niet worden verwacht dat zij individueel de benodigde tijd, kennis en capaciteit hebben om subsidieaanvragen te schrijven. Het advies is daarom om dit te organiseren via de verbinder, eventueel in combinatie met een aparte subsidieschrijver. Op deze manier kunnen ideeën beter worden begeleid van initiatief tot uitvoer en worden kansen vanuit, onder andere de Regio Deal, effectiever benut.

Advies 2: Lange termijn – Structurele samenwerking en toekomstbestendigheid

Voor het duurzaam realiseren van de ambities is op de lange termijn een bredere en meer inclusieve aanpak noodzakelijk. Wij adviseren om aanvullend onderzoek te doen waarbij meer ondernemers, maar ook jongeren, inwoners, maatschappelijke organisaties en andere stakeholders actief worden geïnterviewd. Hiermee ontstaat een completer beeld van behoeften, kansen en knelpunten op het eiland en kan breder draagvlak worden opgebouwd voor toekomstige keuzes.

Wij adviseren om hierbij expliciet te sturen op inclusiviteit, waarbij minimaal een representatief deel van jongeren en startende ondernemers structureel wordt betrokken bij planvorming en besluitvorming. Alleen door hen actief mee te nemen in de ontwikkeling van het eiland, kan Vlieland zich ontwikkelen tot een toekomstbestendige gemeenschap waarin wonen, werken en ondernemen voor huidige én nieuwe generaties aantrekkelijk blijft.

CONCRETE PLANNEN

Op basis van de gesprekken, met een deel van de ondernemers, is een eerste beeld ontstaan van de mogelijke plannen om de Regio Deal mee te benutten. Deze zijn praktisch van aard en te realiseren op korte termijn, lees; afronding voor 2027.

Zoals voorheen benoemd is er veel bereidheid en enthousiasme, maar tegelijkertijd zijn er ook praktische obstakels, organisatorische onzekerheden en structurele uitdagingen. Om deze knelpunten te overbruggen en een duurzaam effect te realiseren, is een meerlagige aanpak nodig, waarin samenwerking, innovatie en lokale betrokkenheid centraal staan.

Korte termijn (tot eind 2027)

Een aantal ideeën uit de gesprekken kunnen op korte termijn worden opgepakt, zonder dat er grote investeringen of complexe coördinatie nodig is. Deze ideeën dienen zich daarom logisch aan voor de RegioDeal.

- **Doorontwikkeling jachthaven:** De komende periode worden onder coördinatie van Marijke de damwanden bij de jachthaven gerepareerd. Dit grootschalige project brengt met zich mee dat het gehele terrein wordt aangepakt. Juist omdat deze werkzaamheden toch plaatsvinden, ligt er een uitgelezen kans om de jachthaven gelijktijdig door te ontwikkelen tot een aantrekkelijkere plek voor zowel eilanders als gasten. Door het terrein opnieuw in te richten kan de jachthaven uitgroeien tot een levendige ontmoetingsplek. Denk hierbij aan groepen jongeren die met charterschepen uit Duitsland voor een dag naar Vlieland komen. Voor hen kan de jachthaven een directe en veilige plek bieden om te verblijven, zich te vermaken en eventueel ook educatieve activiteiten te volgen. Daarnaast zijn er de gasten die tijdens het varen of windsurfen voor korte tijd aanleggen. Voor deze bezoekers kan de jachthaven een uitnodigende locatie worden om even te pauzeren, gebruik te maken van voorzieningen en de sfeer van het eiland te ervaren. Met deze doorontwikkeling ontstaat een veelzijdige en aantrekkelijke jachthaven die bijdraagt aan de beleving van Vlieland en het verblijf voor verschillende doelgroepen verrijkt.
- **Hangplek voor jongeren:** om een breder beeld te krijgen van de wens en waarom de plek bij de skatebaan nu niet genoeg benut wordt moet er met meer jongeren worden gesproken. Echter is het duidelijk dat er plekken worden gemist waar jongeren zich kunnen terugtrekken. Als voorbeeld wordt de plek die er vroeger was, De Vliering, genoemd. Deze plek hoeft weinig te omvatten, als de deur maar dicht kan en jongeren hun gang kunnen gaan.
- **Interactieve weekenden:** een pilot in 2027 voor een volledig verzorgd weekend met activiteiten, overnachting en vervoer. Denk aan wandelweekenden, survivals, proeverijen, etc.
- **Voedselbos Stortemelk:** ondersteunen van het project Voedselbos bij Stortemelk. Jeltsje is actief bezig met onderzoek doen naar het laten landen van een voedselbos naast het kampeerterrein. Om dit te kunnen realiseren is er op veel vlakken hulp gewenst. Denk aan onderzoek, materiaal, vergunningen en meer.
- **Toiletten zeepvrij:** Het ontwikkeltraject van het concept 'Plasticvrije Badkamers' van Vlieland Plasticvrij loopt tot eind september van dit jaar. Interessant zou kunnen zijn om in 2027 een pilot jaar te draaien met de ondernemers die hier interesse in hebben, wat bijvoorbeeld in het vierde kwartaal van 2026 geïnventariseerd kan worden.
- **Het Jutzakje:** kleine zakjes voor hotelkamers om gasten te motiveren afval te rapen tijdens wandelingen. Dit verhoogt bewustwording omtrent duurzaamheid en de betrokkenheid van bezoekers naar het eiland.
- **Onderzoek naar kortingen op elektrisch laden:** het betaalbaar(der) maken van elektrisch laden voor mensen die geen eigen voorziening hebben bij hun huis of onderneming. Bij bijvoorbeeld de zonnepanelen akker. Denk hierbij ook aan samenwerkingen met andere ondernemers zoals ITGWOW en de campings.

- **Vergroten van laadplekken van auto naar bus:** stimuleren van elektrisch rijden door buslaadplekken te realiseren waar mensen met hun werkbuss kunnen laden.
- **Studenten betrekken bij duurzame oplossingen:** ondernemers ondersteunen in het uitwerken van duurzame oplossingen dmv. onderzoek. Soms is er meer informatie nodig alvorens er gewerkt kan worden aan een duurzame oplossing. Samenwerkingen met bijvoorbeeld het onderwijs of LABVlieland zouden het mogelijk kunnen maken om onderzoek te doen zodat ondernemers effectiever aan de slag kunnen met praktische oplossingen of de doorstart van hun onderneming.
- Voorbeeld hiervan is dat Niels Oosterbaan vindt dat hij teveel vuilniszakken gebruikt in zijn onderneming, maar vooralsnog niet heeft uitgevonden hoe hij dit duurzamer kan aanpakken zonder dat het werk te omslachtig wordt. Hij heeft zelf te weinig tijd hier uitgebreid onderzoek naar te doen, maar is bereid een duurzame(re) oplossing te vinden..
- **Bierborstelbrood:** brood bakken van het bierborstel wat Bojan onderhoudt na het brouwen van zijn bieren.
- **Structurele coördinatie via een derde partij:** een onafhankelijke partij die belangen neutraal bewaakt, projecten begeleidt, samenwerking stimuleert en fondsenaanvragen coördineert.

(Middel)lange termijn

Deze plannen vereisen iets meer voorbereiding, samenwerking of financiering, maar kunnen binnen een paar jaar gerealiseerd worden:

- **Scouting Vlieland:** het benutten van wat het eiland te bieden heeft in een informatief samenkomen voor kinderen zoals bijvoorbeeld scouting.
- **Doorontwikkelen Beachfestival Vlieland Groet:** nieuw leven inblazen met een vernieuwd imago.
- **Verbeteren van klimaatbestendigheid kampeerterrein Stortemelk:** Door onderzoek en trials kijken hoe je een terrein beter inricht op klimaatbestendigheid.
- **Roeiwedstrijden met Terschelling oude sloepen:** nieuw leven inblazen met een vernieuwd imago.
- **Doorontwikkeling DOK:** het platform optimaliseren door meer ondernemers te trekken en een extra element toe te voegen waardoor er niet alleen kennis kan worden gedeeld, maar ook actief advies en hulp kan worden verleend bij ontwikkeling van nieuwe initiatieven.
- **Eilandhoppen:** een verzorgde (korte) vakantie waar met zeilboten langs de eilanden wordt gevaren inclusief overnachting (en mogelijk activiteiten).
- **Winterkamperen:** het gehele concept ligt klaar op Stortemelk. De aansluiting met andere ondernemers die in die periode ook hun onderneming openen mist nog.
- **Gastvrijheids- en beleving initiatieven:** meer terrassen in de dorpsstraat, activiteiten op het Havenplein of sportfaciliteiten zoals padelbanen en speeltuinen uitbreiden.
- **Zwembad en sportfaciliteiten verduurzamen:** duidelijkheid scheppen over verantwoordelijkheden en financiering, zodat noodzakelijke renovaties en verduurzaming kunnen plaatsvinden.
- **Elektrificeren van voertuigen:** inzet op subsidies voor elektrische bussen en auto's, inclusief opleiding voor reparatie van elektrische voertuigen voor geïnteresseerden op het eiland.
- **Betaalbare huisvesting voor personeel:** initiatieven opstarten om seizoens- en vast personeel adequaat te huisvesten. Denk aan onderzoek naar tijdelijke woonunits zoals containerwoningen.
- **Lokale producten en diensten stimuleren:** ontwikkelen van lokale nieuwe, betaalbare producten en diensten die zowel inwoners als toeristen bedienen.
- **Brede verduurzaming van de eilandlogistiek:** bijvoorbeeld gratis vervoer van elektrische voertuigen op de boot, elektrificatie van brommobielen, en duurzame koeloplossingen voor horeca.
- **Analyse van effecten van grote overnames:** inzicht krijgen in hoe het opkopen van kleine ondernemingen door grotere partijen de kansen voor jonge ondernemers beïnvloedt.

PERSOONLIJKE NOOT

Tot slot willen wij benadrukken dat de onderlinge samenwerking voor ons van grote toegevoegde waarde is gebleken. Hoewel de opdracht oorspronkelijk is uitgevraagd voor één persoon, bleek de complexiteit van de gesprekken en het daaruit samenbrengen van de voortvloeiende vragen, wensen en structurele knelpunten zodanig dat uitvoering door één onderzoeker niet wenselijk zou zijn geweest. Intensief overleg en het combineren van verschillende perspectieven heeft het mogelijk gemaakt om de informatie zorgvuldig te duiden en te vertalen naar dit rapport en advies. Deze ervaring onderstreept wat ons betreft het belang van samenwerking bij dergelijke complexe vraagstukken die meerdere belangen en lagen raken.

BIJLAGEN INTERVIEWS

Dit interview is gehouden in januari 2026. Er zijn geen opnamen gemaakt; de samenvatting is gebaseerd op aantekeningen tijdens het gesprek.

Maxim Westers | Dr. Mol | Gesproken 26 januari 2026 te Vlieland.

Ondernemer

Maxim is ondernemer bij Dr. Mol, een bedrijf dat in mei 2024 is opgericht en waar hij officieel in 2025 is ingestapt. Hij onderneemt samen met zijn vader en broertje en schakelt in de zomer extra krachten in, vaak een eilander voor een paar weken of familie van de wal, die kan overnachten omdat er ruimtes vanuit de onderneming beschikbaar zijn.

Samenvatting interview

Maxim koopt grotendeels in aan de wal, met vervoer via TST, en daarnaast lokaal op Terschelling, bijvoorbeeld whisky en rum. Eerder was er een Sligro-filiaal op het eiland, maar dat bleek niet winstgevend en veroorzaakte na sluiting chaos door losse transporten. Dankzij grote afnames via meerdere Westcord-locaties krijgen zij veel korting en kunnen zij zowel zakelijk als aan particulieren verkopen. Maxim geeft aan graag een goede en betaalbare leverancier voor het eiland te willen zijn. Daarnaast blijft het bedrijf zich ontwikkelen, onder andere met het biertje Bries, waarmee ze ook mogelijkheden creëren om producten buiten het eiland te verkopen.

Hij ziet dat het toerisme afneemt doordat het eiland duur is geworden; vier jaar geleden stonden er 's avonds nog veel jongeren op het strand, maar dat is nu niet meer het geval. Er is te weinig te doen voor jongeren, en het is volgens hem vrijwel onmogelijk voor jongeren om een eigen huis te kopen of huren vanwege de hoge prijzen en lange wachtlijsten. Ongeveer de helft van de jongeren blijft op het eiland, terwijl de andere helft vertrekt om carrière te maken of opleidingen te volgen. Volgens Maxim is er in het dorp veel leegstand en te weinig te doen, en hij verwijst naar berichtgeving van de NOS waarin wordt gesteld dat veel kinderen op Vlieland ongelukkig zijn. Maxim zelf heeft van zijn vijfde tot zijn veertiende in Utrecht gewoond.

In het verleden heeft hij voorgesteld een hangplek bij de skatebaan te realiseren; er werd toen een afdakje met een bankje geplaatst, maar het oorspronkelijke idee was een eigen plek waar harde muziek en geluid mogelijk is. Volgens hem hebben jongens tussen de 12 en 15 jaar behoefte aan een plek waar ze kunnen zijn en hangen, bijvoorbeeld met een playstation of spullen om mee te rommelen.

Concrete ideeën:

- Creëren van een multifunctionele jongerenplek waar muziek, gamen en creatieve activiteiten mogelijk zijn.

Dit interview is gehouden in januari 2026. Er zijn geen opnamen gemaakt; de samenvatting is gebaseerd op aantekeningen tijdens het gesprek.

Bojan Bajic | Min 12, Podium Vlieland, Brouwerij Fortuna | Gesproken 26 januari 2026 te Vlieland.

Ondernemer

Bojan is eigenaar van Min12, Podium Vlieland en Brouwerij Fortuna. Hij is actief op Vlieland en combineert zijn ondernemerschap met initiatieven in onderwijs, cultuur en toerisme.

Samenvatting interview

Op het gebied van toerisme richt Bojan zich op interactieve en culturele weekenden. Dit zijn totaal verzorgde weekenden, inclusief vervoer, overnachting, eten en drinken en activiteiten. Hij merkt op dat het toerisme op het eiland momenteel goed loopt, maar dat gastvrijheid soms te wensen overlaat, hij noemt als voorbeeld dat; personeel soms bot is tegen gasten, terwijl zij een belangrijk onderdeel zijn (van de toekomst) van het eiland.

Daarnaast geeft hij aan dat het zorgelijk is dat kinderen van Vlieland, de ongelukkigste kinderen van Nederland zijn volgens recent onderzoek. Volgens hem moet er vooral ingezet worden op onderwijs en initiatieven gericht op kinderen. Bojan benoemt dat hij met Cinekid gaat werken aan een filmprogramma op Vlieland en ziet nog vele andere mogelijkheden. Zoals bijvoorbeeld het organiseren van activiteiten zoals overleven in de natuur. Evert, die werkzaam is bij Fortuna maar ook lesgeeft op een school in Leeuwarden, zou met zijn achtergrond kunnen organiseren. Ook is er gesproken over een vorm van scouting.

Bojan verwijst ook naar ondernemers zoals Sharon Geurtsen, kinderpsycholoog. Zij heeft een kindvriendelijke winkel in de dorpsstraat en zet zich in voor projecten met kinderen in de natuur.

Concrete ideeën:

- Organiseren van buitenschoolse natuur-activiteiten voor kinderen.
- Films voor kinderen organiseren in samenwerking met Cinekid.
- Interactieve en culturele weekenden voor toeristen, inclusief vervoer, overnachting, eten/ drinken en activiteiten.
- Samenwerking met lokale ondernemers, zoals Sharon Geurtsen, om kinderen mogelijkheden te bieden om vrij te spelen en de natuur te ontdekken.

Dit interview is gehouden in januari 2026. Er zijn geen opnamen gemaakt; de samenvatting is gebaseerd op aantekeningen tijdens het gesprek.

Ilmar Vermeulen | Hotel Vlieland, De Lickebaert, Olivia, Cafe Boven | Gesproken 26 januari 2026 te Vlieland.

Ondernemer

Ilmar is ondernemer op Vlieland en betrokken bij: Vlieland Hotel, De Lickebaert, Olivia en café Boven. Daarnaast ontwikkeld hij een nieuw appartementencomplex voor personeel. Hij combineert zijn horeca-ondernemerschap met betrokkenheid bij vastgoed en personeelshuisvesting op het eiland.

Samenvatting interview

Ilmar is actief met plannen voor het uitbreiden van de pizzeria Olivia en het realiseren van personeelshuisvesting erboven, waarbij wonen en werken gecombineerd worden. Hij denkt daarnaast na over duurzame initiatieven, zoals het eventueel plaatsen van een 100 kWh batterij in een container in zijn tuin die gedeeld kan worden met burens, mits het juiste onderzoek en realisatie wordt begeleid door een team. Ook over circulair omgaan met bedrijfsafval denkt hij na, nu de gemeente wil stoppen met het ophalen hiervan.

Ilmar is betrokken bij de Vlieland Academy, een project voor BBL-opleidingen op niveau 2, 3 en 4, dat hij samen met Erik Houter en Diede Westers ontwikkelt. Voor huisvesting wordt gedacht aan een campus, waarbij de Vliehorst momenteel in beeld is. Studio's binnen de campus moeten een vaste eigenaar hebben en er is een projectleider betrokken bij het campusgedeelte. Er zijn samenwerkingen met overheidsinstanties besproken en een stedenbouwkundig bureau heeft inmiddels ontwerpen gemaakt.

Ilmar merkt op dat horeca-ondernemers op Vlieland zich in verschillende fases bevinden, denk aan verschillen in leeftijd, schaalgrootte en visie, waardoor samenwerken soms lastig is. De instap voor nieuwe horeca-ondernemers is hoog; kleine ondernemingen kunnen soms starten, maar grote projecten/ondernemingen zijn vrijwel onmogelijk, waardoor de diversiteit afneemt. Hij geeft aan dat duurzaam ondernemen vaak lastig wordt gemaakt door bureaucratie. Als voorbeeld noemt hij de plaatsing van zonnepanelen, op het dak van het hotel, die zichtbaar waren maar toch een constructietekening vereisten. Daarnaast noemde hij de gemeentelijke besluiten rond de dorpsstraat, waarbij industriegrond moest worden afgevoerd en vervangen voor woongrond; volgens hem was dit op papier duurzaam en logisch uitgedacht, maar praktisch niet goed doordacht en onhaalbaar.

Concrete ideeën:

- Plaatsen van een deelbare batterij van 100 kWh voor duurzaam energiegebruik in de buurt.
- Ideeën bedenken om circulair om te gaan met bedrijfsafval nu de gemeente stopt met ophalen.

Dit interview is gehouden in januari 2026. Er zijn geen opnamen gemaakt; de samenvatting is gebaseerd op aantekeningen tijdens het gesprek.

Jan van der Veen | Gesproken 26 januari 2026 te Vlieland.

Ondernemer

Jan is voormalig directeur van Stortemelk en zit actief in het bestuur van De Lepelaar. Hij heeft veel ervaring met toerisme en evenementen op Vlieland en onderhoudt contacten met andere lokale ondernemers.

Samenvatting interview

Jan ervaart dat Vlieland momenteel weinig diversiteit biedt, en dat het eiland buiten het hoogseizoen weinig te bieden heeft voor zowel bewoners als toeristen. In de winter is het volgens hem zeer rustig; wie in die periode echt iets wil ondernemen of beleven, is aangewezen op de wal. Deze beperkte seizoensdynamiek draagt bij aan het lastig laten landen van structurele initiatieven en aan het gevoel van stilstand buiten de zomermaanden.

Jan teelt oesterzwammen en heeft in het verleden geprobeerd jongeren hierbij te betrekken. In de praktijk bleek het lastig om hen enthousiast te krijgen, zeker omdat deelname vrijwillig was, waardoor het project vooral een hobbyproject bleef. Veel van dit soort initiatieven komen op Vlieland vaak niet van de grond, omdat ze financieel moeilijk haalbaar zijn of er simpelweg te weinig ruimte is op het eiland. Zo lopen veel goede ideeën stuk voordat ze echt vorm kunnen krijgen of na een eerst kort traject. Echter zijn er meerdere projecten op andere eilanden te noemen als succesvol welke ook haalbaar zouden moeten zijn voor Vlieland, denk aan de Zilte Tuin van Flang op Terschelling, waar hij succesvol groenten teelt. Daarnaast noemt Jan diverse andere ideeën die kunnen bijdragen aan seizoensverbreding en meer levendigheid op het eiland, zoals winterkamperen, wandelen in november in combinatie met hotelarrangementen, eilandhoppen met zeilboten waarbij bezoekers meerdere eilanden aandoen, het verder ontwikkelen van het Vlieland Groet Festival, roeisloepwedstrijden met Terschelling en het uitbreiden van sport- en recreatiemogelijkheden bij het zwembad, bijvoorbeeld met een klimpark of boulderwand. Tegelijkertijd constateert hij dat veel van deze initiatieven niet van de grond komen doordat samenwerking tussen ondernemers moeizaam verloopt en de meerwaarde van gezamenlijk optrekken niet altijd wordt gezien. Tot slot geeft Jan aan dat het voor een vollediger beeld waardevol zou zijn om ook andere betrokken ondernemers, zoals Bas Dijkstra en Jan den Ouden, te spreken.

Concrete ideeën:

- Telen van oesterzwammen en zilte groenten, eventueel verder onderzoeken waarom eerdere initiatieven niet zijn doorontwikkeld.
- Kiemgroentenprojecten in een kas als mogelijke doorontwikkeling van eerdere initiatieven.
- Winterkamperen en wandelen in het najaar, met aansluitende bij horeca en overnachtingsopties.
- Eilandhoppen met zeilboten inclusief verblijf van meerdere nachten.
- Doorontwikkeling van het Vlieland Groet Festival.
- Inzetten van roeisloepen voor wedstrijden met Terschelling.
- Meer sport- en recreatiemogelijkheden bij het zwembad, zoals klimpark of boulderwand.
- Stimuleren van samenwerking tussen ondernemers om initiatieven duurzaam te laten slagen.

Dit interview is gehouden in januari 2026. Er zijn geen opnamen gemaakt; de samenvatting is gebaseerd op aantekeningen tijdens het gesprek.

Marijke Osinga - Groenhuis | Stichting Aanloophaven Vlieland
Jeltsje Osinga - Groenhuis | Stichting Rekreatiebelangen Vlieland (camping Stortemelk)

Gesproken 26 januari 2026 te Vlieland.

Ondernemer

Marijke is actief binnen Stichting Aanloophaven Vlieland en richt zich met name op de jachthaven. Ze werkt aan plannen voor het verduurzamen van het gebied en aan het aantrekkelijker maken van de jachthaven en de directe omgeving, zodat zowel toeristen als eilandbewoners er langer en prettiger kunnen verblijven. Zo onderzoekt ze bijvoorbeeld mogelijkheden voor meer groen en een proeftuin bij de jachthaven, waarmee verblijf en beleving van bezoekers kan worden versterkt.

Jeltsje is directeur bij Stichting Rekreatiebelangen Vlieland en richt zich op het terrein van Stortemelk en omliggende terreinen. Haar werk focust op verduurzaming en het ontwikkelen van initiatieven die de camping en het omliggende gebied aantrekkelijk maken voor verschillende doelgroepen.

Samenvatting interview

Marijke – Stichting Aanloophaven Vlieland

Marijke richt zich vooral op de jachthaven en de directe omgeving. Haar doel is het gebied te verduurzamen en aantrekkelijker te maken, zodat zowel toeristen als eilandbewoners langer blijven hangen en meer kunnen beleven. Ze merkt dat de jongere generatie minder interesse heeft in watersporten zoals zeilen, waardoor het lastig is hen langer aan de jachthaven of het eiland te binden. Met de geplande verbouwing van de damwanden in de winter ziet zij een kans om ook andere verbeteringen door te voeren, zoals meer groen en een aantrekkelijker plein, maar dit wordt beperkt door de financiële druk van regulier onderhoud.

Zo onderzoekt ze bijvoorbeeld de mogelijkheid van meer groen en een proeftuin bij de jachthaven. Dit zou niet alleen de verblijfservaring verbeteren, maar ook de totale toeristische beleving op het eiland versterken. Ze noemt als voorbeeld de charterschepen die vanuit Duitsland komen met studenten. Deze krijgen vrije tijd op Vlieland maar ondernemen vaak weinig op zo'n dag. Een interactief gebied in de haven zou hopelijk stimuleren om actief bezig te zijn tijdens deze bezoeken. Daarnaast denkt ze na over initiatieven die jongeren kunnen betrekken bij de jachthaven, zoals scouting of creatieve samenwerkingen met stichting plasticvrij, bijvoorbeeld door plastic te recyclen tot souvenirs of andere educatieve activiteiten.

Ze verhuurt daarnaast een plek op het eiland waar veel initiatieven samenkomen en die veel potentie heeft voor samenwerking en kennisuitwisseling, ook met Terschelling. Zo worden er bijvoorbeeld veganistische kaas, kunst, honing en zeepbakjes gemaakt, en is er een shredder voor plastic. De locatie biedt ruimte om samen te komen en projecten te ontwikkelen, maar wordt helaas beperkt door de beschikbare ruimte en financiële middelen. Een mogelijke volgende stap zou kunnen zijn om het verder te ontwikkelen als broedplaats en meer uitwisselingen eiland breed te faciliteren.

Marijke heeft een subsidie aangevraagd en gekregen om de jachthaven volledig van het gas af te halen met warmtepompen. Het project was kant-en-klaar en andere ondernemers hoefden er nauwelijks werk te leveren, maar toch wilde niemand meedoen. Volgens Marijke komt dit vooral door het gevoel van "te veel gedoe": de extra inspanning om iets te doen dat een kleine kans heeft om te mislukken, terwijl het huidige systeem prima werkt en de extra paar euro per maand nauwelijks verschil maakt, weegt voor de meesten niet op tegen de moeite.

Jeltsje – Stichting Rekreatiebelangen Vlieland

Jeltsje richt zich onder andere op het terrein van Stortemelk (en de verduurzaming hiervan). Zo is zij bijvoorbeeld bezig met verbeteringen op het gebied van klimaatbestendigheid. Ze onderzoekt hoe het terrein van Stortemelk beter kan worden ingericht om hitte en wateroverlast te beheersen. Hiervoor is zowel specifieke kennis als een goed uitgewerkt plan nodig. Dit thema is niet alleen relevant voor Stortemelk zelf, maar geldt uiteindelijk voor het hele eiland en kan ook van betekenis zijn voor andere Waddeneilanden die te maken krijgen met vergelijkbare klimaatuitdagingen.

Ook onderzoekt ze, samen met een andere ondernemer, de mogelijkheden voor een voedselbos op een hoek van het terrein. Het draagvlak is nu klein, en het plan moet nog goed worden uitgewerkt, mede omdat Staatsbosbeheer moet instemmen. Potentieel zijn er koppelingen met scholen voor buitenschoolse activiteiten, ouderen of zelfs horeca.

Ook wordt er gekeken om twee toiletgebouwen op Stortemelk van het gas af te halen. Dit wordt gezien als een belangrijke stap richting verduurzaming, maar daarvoor is subsidie nodig. Vorige aanvragen liepen stuk omdat de projecten niet innovatief genoeg werden bevonden, wat op een klein eiland vaak lastig is: alles moet direct werken en de benodigde kennis moet lokaal beschikbaar zijn of snel ingeschakeld kunnen worden.

Beide ondernemers ervaren dat initiatieven vaak afhangen van samenwerking met de gemeente en andere lokale partijen, maar dat steun van de gemeenteraad niet altijd vanzelfsprekend is. Ruimte op het eiland is schaars, grote spelers kopen vaak grote stukken terrein op, waardoor nieuwe initiatieven lastig te realiseren zijn.

Een belangrijke plek voor educatie en recreatie is het Zwem- en Sportbad. Al decennia loopt onderhoud en verduurzaming moeizaam door beperkte subsidies en uiteenlopende belangen. Dick Visser, huidig hoofd van het bestuur, wordt benoemd als gesprekspartner om te kijken of er eventuele kansen liggen voor het zwembad in het stimuleringsfonds.

Verder zien de ondernemers kansen in seizoenverbreding: het openstellen van locaties in de winter, samenwerking met VVV, en ervaringen zoals op Terschelling, kunnen helpen om het eiland levendiger te maken buiten het hoogseizoen.

Daarnaast wordt David Heule van de gemeente benoemd als een mogelijke gesprekspartner, omdat hij veel kennis heeft van gebouwenbeheer en bereid is mee te denken over initiatieven op het eiland.

Concrete ideeën:

- Het proces van de verbouwing van de damwanden combineren met het doorontwikkelen van het plein bij de jachthaven. Door dit gebied aantrekkelijker te maken hopen ze op een langere verblijfsduur voor toeristen en bewoners (Marijke).
- Jongeren betrekken via creatieve activiteiten bij de jachthaven en Het Huisje, zoals recycling en educatie (Marijke).
- Voedselbos op Stortemelk, met mogelijke koppeling aan school, ouderen of horeca (Jeltsje).
- Verbeteren van klimaatbestendigheid van Stortemelk (Jeltsje).
- Seizoenverbreding door locaties ook in winter te openen en evenementen/activiteiten te combineren met horeca.

Dit interview is gehouden in januari 2026. Er zijn geen opnamen gemaakt; de samenvatting is gebaseerd op aantekeningen tijdens het gesprek.

Ate Drijkstra | T.J. Dijkstra | Gesproken 26 januari 2026 te Vlieland.

Ondernemer

Ate Dijkstra is ondernemer op Vlieland en betrokken bij verschillende lokale initiatieven. Hij heeft ervaring met duurzaamheid en samenwerking tussen ondernemers en de gemeente.

Samenvatting interview

Ate ziet dat er op Vlieland veel kansen liggen om ondernemers, bewoners en toeristen met elkaar te verbinden en duurzame initiatieven van de grond te krijgen, maar dat dit vaak stuk loopt door praktische en organisatorische obstakels. Zo verwijst hij naar Raboresearch en het Doeksenfonds, waar nauwelijks aanvragen voor worden gedaan vanuit het eiland. Volgens Ate komt dit mede doordat veel oudere ondernemers weinig motivatie voelen om hun manier van werken aan te passen; als iets goed verkoopt, zien zij weinig reden om te veranderen. Dit geldt ook voor de horeca, waar weinig vernieuwing plaatsvindt zolang zaken toch vol zitten.

Ate geeft aan dat de gemeente zich momenteel in een transformatie bevindt, met interne ontwikkelingen die invloed hebben op hoe projecten verlopen. Tegelijkertijd ervaart hij de gemeente als behulpzaam wanneer je actief het gesprek aangaat. Een voorbeeld van een gemeentelijk initiatief is DOK, dat oorspronkelijk door Urgenda is opgezet en door de gemeente wordt voortgezet.

Een belangrijk aandachtspunt dat Ate benoemt is het zwembad. Het pand wordt geëxploiteerd door de gemeente, maar heeft onvoldoende subsidie en eigen vermogen om de noodzakelijke verbouwingen en verduurzaming te realiseren. Er wordt nu aan ondernemers gevraagd om een bijdrage te leveren, maar het is onduidelijk of dat terecht is en zo ja, welke ondernemers hier precies bij zouden moeten dragen. Deze onduidelijkheid bemoeilijkt besluitvorming en samenwerking tussen betrokken partijen en maakt dat het onderhoud van het zwembad al te lang stil ligt.

Ate bespreekt daarnaast concrete ideeën om samenwerking en duurzaamheid te stimuleren. Zo denkt hij aan gedeelde aanhangers om middelen efficiënt te benutten, al merkt hij op dat dit praktisch moeilijk uitvoerbaar is: de aanhangers zijn goedkoop, maar het organiseren van het deelsysteem vergt veel handelingen.

Een ander creatief concept dat hij noemt is het zogenaamde Jutzakje: een klein zakje dat op hotelkamers kan worden geplaatst om gasten te stimuleren tijdens wandelingen afval te rapen, waarmee duurzaamheid, bewustwording en betrokkenheid van bezoekers wordt gecombineerd.

Concrete ideeën:

- Initiatieven zoals het Jutzakje om toeristen te motiveren vuil te rapen bij een strandwandeling en zo bij te dragen aan verduurzaming.
- Delen van aanhangers en andere middelen om samenwerking tussen ondernemers te vergroten; mits praktisch uitvoerbaar en financieel aantrekkelijk.
- Vorm van motivatie bedenken om fondsen zoals Raboresearch en het Doeksenfonds actiever te benutten.
- Meer samenwerking met de gemeente bij duurzame en innovatieve projecten.
- Duidelijkheid creëren over verantwoordelijkheden en financiering rond het zwembad.

Dit interview is gehouden in december 2025. Er zijn geen opnamen gemaakt; de samenvatting is gebaseerd op aantekeningen tijdens het gesprek.

Niels Oosterbaan | Linnenservice Vlieland | Gesproken 30 december 2025 te Vlieland.

Ondernemer

Niels Oosterbaan runt een linnenservice die al geruime tijd bestaat. Voorheen deed hij dit samen met zijn vader, maar hij heeft het bedrijf acht jaar geleden volledig overgenomen. Het bedrijf is actief op Vlieland, Terschelling en Ameland.

Samenvatting interview

Niels merkt nog weinig van een terugloop in het toerisme, maar volgt ontwikkelingen zoals de btw-verhoging en mogelijke effecten van box 3 op de verhuurmarkt nauwgezet. Hij denkt na over de gevolgen, maar neemt voorlopig geen directe actie. Zijn bedrijf rijdt elektrisch, maar dit bleek financieel en praktisch minder gunstig dan verwacht: de bussen moeten volledig worden afgeschreven, Doeksen vervoert daarnaast geen kapotte elektrische voertuigen, dat maakt het moeilijker en duurder qua reparaties. Ook laadplekken op het eiland zijn beperkt tot auto grootte, maar hij kan zijn voertuigen gelukkig in zijn eigen loods opladen.

Het bedrijf gebruikt jaarlijks 15.000 tot 20.000 vuilniszakken. Niels heeft onderzocht of hier subsidies voor beschikbaar zijn, maar dit bleek niet het geval omdat het als bedrijfsinvestering wordt gezien. Hij overweegt innovatieve oplossingen, zoals het inzetten van studenten voor onderzoek of mensen subsidie geven om elektrische voertuigen te repareren.

Op het gebied van personeelshuisvesting ziet Niels problemen: grote ondernemers kopen woningen op, waardoor het moeilijker wordt voor anderen. De wachttijd voor sociale huur is wel lager dan aan de wal. Op Terschelling staat veel vastgoed te koop dat niet wordt verkocht. Daarnaast houdt hij concessies van Doeksen in de gaten en welke gevolgen eventuele wijzigingen kunnen hebben.

Hij benoemt verder dat er een duurzame ondernemerskring op het eiland is: Dok. Waarin verschillende ondernemers samenwerken door kennisdeling.

Concrete ideeën:

- Studenten betrekken bij onderzoek naar duurzame bedrijfsoplossingen zoals gebruik van vuilniszakken (bijv. afvalbeheer).
- Laadplekken creëren voor grotere elektrische voertuigen zoals bussen.
- Samenwerken via DOK en andere initiatieven om duurzaamheid en innovatie te stimuleren.

Dit interview is gehouden in december 2025. Er zijn geen opnamen gemaakt; de samenvatting is gebaseerd op aantekeningen tijdens het gesprek.

DIT INTERVIEW IS NOG NIET NAGELEZEN DOOR DE GEÏNTERVIEWDE EN MAG DUS NIET GEDEELD WORDEN

Jelte van der Schoot | Appartementen De Kuut, Vliemare | Gesproken 30 december 2025 te Vlieland.

Ondernemer

Jelte is eigenaar van Appartementen De Kluut en VlieMare op Vlieland.

Samenvatting interview

Jelte ervaart de nieuwe btw-regels als een uitdaging voor ondernemers die woningen verhuren. In zijn eerste jaar heeft hij een woning ingezet om personeel te huisvesten. De rustigere periodes vormen voor hem geen groot probleem, omdat hij open staat om zijn woningen in deze tijd voor andere verhuurdoeleinden beschikbaar te stellen.

Op het gebied van duurzaamheid is hij volledig van het gas af en werkt hij met een warmtepomp. Hij vindt de rol van Staatsbosbeheer zwaar, met name omdat kleine initiatieven zoals yogalessen in de duinen niet plaats mogen vinden, terwijl grote evenementen deze kosten kunnen afkopen.

Jelte ziet Vlieland als een simplistische economie waarin ongeveer 70% van de inkomsten uit toerisme komt. Hij vindt dat er meer aandacht en kracht naar toerisme moet gaan en merkt dat de marketing van het eiland beter kan worden aangepakt. Tegelijkertijd ziet hij kansen door het verbreiden van het seizoen, waardoor het eiland op meer momenten bezoekers trekt.

Jelte is kritisch over het autoluwe imago van Vlieland en vraagt zich af waarom auto's niet allemaal in Harlingen worden achtergelaten, met investeringen in grond daarheen. Hij ziet ook mogelijkheden voor meer terrassen in de dorpsstraat, activiteiten op het Havenplein en de elektrificatie van zijn wagenpark. Sport- en zwemfaciliteiten zoals het zwembad, padelbanen en speeltuinen ziet hij als belangrijke kansen om het eiland aantrekkelijk te houden voor toeristen en kinderen.

Daarnaast maakt hij zich zorgen over opvolging en diversiteit van bedrijven: overnames zijn vrijwel onmogelijk, waardoor grote partijen kleine ondernemingen opkopen. Dit gaat ten koste van creativiteit en authenticiteit in de horeca. Het personeel stelt steeds hogere eisen aan huisvesting, wat het makkelijker maken van goede verblijven noodzakelijk maakt.

Concrete ideeën:

- Meer terrassen in de dorpsstraat in de zomer voor meer levendigheid.
- Ondernemen en activiteiten op het Havenplein in de zomer.
- Zwembad en sportfaciliteiten uitbreiden (padelbaan, speeltuin).
- Beter inzicht krijgen in bestedingspatroon van toeristen.

Dit interview is gehouden in december 2025. Er zijn geen opnamen gemaakt; de samenvatting is gebaseerd op aantekeningen tijdens het gesprek.

Rogier Rispens | Bagagevervoer Vlieland | Gesproken 30 december 2025 te Vlieland.

Ondernemer

Rogier is actief in bagagevervoer en werkt veel samen met zijn zonen en enkele losse krachten.

Samenvatting interview

Rogier bedient het hele eiland en merkt dat het steeds lastiger wordt met vakantieverhuur, met name door de verhoging van de belasting. Veel duinwoningen, oorspronkelijk bedoeld voor eigen gebruik en gasten, worden verkocht en niet meer verhuurd; hij kan zeker 100 van de 245 woningen aanwijzen die niet meer beschikbaar zijn voor toeristen.

Hij ervaart momenteel geen direct personeelstekort, maar maakt zich wel zorgen over de toekomst en heeft een noodscenario waarin hij zijn onderneming in zijn eentje voortzet met minder klanten. Eén van zijn bussen rijdt elektrisch, wat goed bevalt, en hij zou zijn gehele wagenpark elektrisch willen maken als geld geen rol speelde. Bij de aanschaf was er nog geen subsidie beschikbaar voor ondernemers, alleen voor particulieren.

Rogier ziet mogelijkheden voor verduurzaming, zoals het gebruik van de akker met zonnepanelen, maar de huidige kosten maken dit te duur (€0,28 per kWh nu versus €0,64 bij de akker). Hij ziet kansen om dit met andere partijen te onderzoeken, zoals Dijkstra, ITGWO en de camping, en noemt een idee om subsidies of korting te koppelen aan het laden bij de akker.

Hij ziet uitdagingen in personeelshuisvesting: er wordt veel ingezet op seizoenswerkers, maar er is te weinig aandacht voor vaste inwoners. Tegelijkertijd merkt hij een afname van het aantal basisschoolleerlingen en het vertrek van veel jongeren, doordat er onvoldoende passend aanbod is op het eiland.

Op het gebied van verduurzaming merkt Rogier dat de gemeente de afgelopen jaren minder daadkrachtig is geworden; recente gemeentelijke voertuigen zijn diesel in plaats van elektrisch, en eerdere initiatieven zoals emissieclassen zijn afgezwakt. Hij ziet kansen in verduurzaming van voertuigen, maar deze blijven duur en veel eilanders zijn sterk gehecht aan diesel.

Concrete ideeën:

- Onderzoeken van kortingen op elektrisch laden bij 'de zonnepanelen akker'
- Mogelijke samenwerking met andere partijen zoals Dijkstra, ITGWO en de camping voor duurzaamheidsinitiatieven.

Dit interview is gehouden in december 2025. Er zijn geen opnamen gemaakt; de samenvatting is gebaseerd op aantekeningen tijdens het gesprek.

Timothy Hermsen | Vlielandse Zeebaas | Gesproken 30 december 2025 te Vlieland.

Ondernemer

Timothy is ondernemer met een viskar en afhankelijk van toerisme. Zijn onderneming is geopend van april tot en met oktober en stopt bij regenachtig weer. Hij werkt samen met Paal50, is actief als DJ en verzorgt soms eten voor grotere groepen met zijn kar.

Samenvatting interview

Timothy ervaart een chronisch personeelstekort omdat hij geen huisvesting kan bieden. Hierdoor werkt hij zichzelf structureel over en kan hij nauwelijks samenwerkingen aangaan. Vrienden helpen soms kortdurend mee wanneer zij terug zijn van de zeevaart, maar afgelopen zomer was hij een tijd volledig alleen. Personeel stelt steeds hogere eisen aan huisvesting en gaat niet akkoord met eenvoudige slaappleatsen, zoals stapelbedden. Timothy zelf staat al lange tijd op een wachtlijst voor huurwoningen, wat extra moeilijk is omdat hij alleenstaand is.

Op het gebied van duurzaamheid filtert hij zijn vet, gebruikt bio-rietjes in plaats van plastic en bestelt zoveel mogelijk lokaal. Zijn vergunning loopt vijf jaar, waardoor investeren in duurzame of nieuwe apparatuur spannend is.

Timothy merkt dat er vroeger meer aanbod was voor jongeren op Vlieland, waardoor jongeren nu eerder naar Terschelling gaan. Hij ziet dat oudere ondernemers met pensioen gaan en dat grote partijen steeds meer ondernemingen overnemen, waardoor kansen voor kleine ondernemers afnemen. Dit heeft mogelijk invloed op de vertrekredenen van jongeren, al is hij daar niet zeker van. Veel horeca verandert naar hotelvormen, waardoor bestaande horecagelegenheden in de winter en weekenden overvol zijn.

Concrete ideeën:

- Investeren in personeelshuisvesting om continuïteit en samenwerking te verbeteren.
- Onderzoeken van lokale en duurzame leveranciers en producten.
- Kijken naar mogelijkheden om horecadruk te spreiden, bijvoorbeeld door samenwerking of uitbreiding van eetgelegenheden.

Dit interview is gehouden in december 2025. Er zijn geen opnamen gemaakt; de samenvatting is gebaseerd op aantekeningen tijdens het gesprek.

Anne-May Nijman | Drift Recycled Eyewear | Gesproken 30 december 2025 te Vlieland.

Ondernemer

Anne-May is productontwerper, gespecialiseerd in plastic, en ondernemer in Eyewear. Ze maakt op Vlieland zonnebrillen van gerecycled aangespoeld plastic van het strand. Haar producten worden zowel op Vlieland als via een webshop verkocht, waarbij de afzet momenteel vooral gericht is op bezoekers van de Waddeneilanden. Ze is in januari vorig jaar volledig zelfstandig gestart met haar onderneming.

Samenvatting interview

Het centrale thema in Anne-May haar werk is gerecycled plastic. Ze voelt zich aangetrokken tot dit onderwerp omdat bezoekers van het eiland direct geconfronteerd worden met aangespoeld plastic op het strand. Anne-May ondersteunt het initiatief Vlieland Plasticvrij. In dit kader maakt zij in opdracht van de stichting een zeepbakje van gerecycled plastic dat wordt verkocht; voor het project is subsidie aangevraagd voor een shredder, die zij in ruil hiervoor mag gebruiken. Ze benadrukt dat plasticvervuiling op de Waddeneilanden een breed thema is en dat ze zich liever richt op preventie aan de voorkant van het probleem in plaats van bijvoorbeeld het opvangen van een afvalstroom als bedrijfsafval. Wel ziet zij kansen om plastic dat uit de horeca komt te reduceren, bijvoorbeeld door per (horeca) onderneming inzichtelijk te maken hoe zij hun plastic gebruik kunnen reduceren. Annemay voert deze projecten commercieel en zelfstandig uit, terwijl Jeltsje en Thereza hun bijdrage vrijwillig leveren. Ze merkt dat het zichtbaar maken van de thema's leidt tot meer bewustwording. Tegelijkertijd zijn er grote spelers in de markt die niet meedoen aan overleg, waardoor samenwerking soms wordt bemoeilijkt.

Daarnaast werkt Anne-May samen met Loofys aan een project voor een volledig plasticvrije badkamer, inclusief een dispenser die harde zeep gebruikt en volledig plasticvrij functioneert. Dit project richt zich op de horeca en de ontwikkeling van het concept loopt tot september 2026.

Anne-May geeft aan dat samenwerkingsprojecten die geïnitieerd worden op het eiland concreet en helder van aard moeten zijn. Projecten waar geen duidelijke projectleider op zit met onduidelijke doelen vinden vaak geen voortgang. Ze beschikt over huisvesting en een werkplek via haar vader, wat haar in staat stelt haar activiteiten te ontplooiën.

Het eiland ervaart zij soms als "vakantieoord Vlieland": het eiland lijkt in dienst te staan van het toerisme. Daarbij merkt ze op dat veel producten en consumptie niet lokaal zijn. Dit geeft volgens haar het gevoel dat beleid en aanbod vooral gericht zijn op bezoekers die komen en weer vertrekken, en minder op het versterken van lokaal en duurzaam ondernemerschap.

Samenwerking met andere eilanden ziet Anne-May als lastig door slechte verbindingen. Ze voelt weinig voor het idee van de bruine vloot als transportmiddel voor haar eigen onderneming, misschien denken andere ondernemers er anders over.

Concrete ideeën:

- Projecten gericht op preventie van overbodig plastic gebruik aan de 'voorkant' van het probleem, bijvoorbeeld bij plastic verpakkingen in horeca.
- Ontwikkeling van een volledig plasticvrije badkamer voor de horeca, inclusief een dispenser die harde zeep kan gebruiken maar zelf zeepvrij is.
- Verbeteren van zichtbaarheid en bewustwording rondom duurzaamheid en plastic reductie.

Dit interview is gehouden in december 2025. Er zijn geen opnamen gemaakt; de samenvatting is gebaseerd op aantekeningen tijdens het gesprek.

DIT INTERVIEW IS NOG NIET NAGELEZEN DOOR DE GEÏNTERVIEWDE EN MAG DUS NIET GEDEELD WORDEN

Nils Koster | De Vlielanders Kaasbunker | Gesproken 30 december 2025 te Vlieland.

Ondernemer

Nils is eigenaar van Vlielanders Kaasbunker, een volledig biologisch bedrijf dat een groot deel van zijn producten naar de wal exporteert.

Samenvatting interview

Nils werkt met drie vaste medewerkers die op Vlieland wonen. Het hoogseizoen valt voor het bedrijf vooral in de zomer, door proeverijen en hogere afname door supermarkten. Hoewel er groeimogelijkheden zijn, wordt dit praktisch beperkt door een tekort aan werk- en woonruimte; sommige klanten moeten nu zelfs 'nee' krijgen. Een mogelijke oplossing zou kunnen zijn om een deel van de activiteiten naar de wal te verplaatsen, maar dit is nog niet uitgebreid onderzocht omdat het probleem zich pas recent aandient.

Nils legt uit dat hij werkgelegenheid creëert die niet afhankelijk is van toerisme en dat hij het belangrijk vindt dat Vlieland duurzamer wordt. Zo zou hij graag het vervoer vanaf de wal elektrificeren. Daarnaast ziet hij kansen om het energieverbruik van de horeca te verminderen, bijvoorbeeld door gekoelde producten ondergronds te bewaren in plaats van de vele koelingen te gebruiken.

Hij benadrukt dat het relatief makkelijk is om een T-ontheffing te krijgen, terwijl hij vindt dat het eiland juist autoluw zou moeten zijn. Ook stelt hij dat het gratis maken van elektrische auto's op de boot een sterke stimulans zou zijn om elektrisch rijden te versnellen. Nils zou daarnaast graag zijn brommobiel elektrificeren, maar dit brengt kosten met zich mee.

Tot slot maakt hij zich zorgen over de leefbaarheid voor kinderen en vraagt zich af of ze nog bij Vlieland kunnen zwemmen als het zwembad zou verdwijnen.

Concrete ideeën:

- Elektrificeren van vervoer vanaf de wal en de brommobiel.
- Onderzoeken van ondergrondse koeling als alternatief voor horeca-koelingen.
- Gratis vervoer van elektrische auto's op de boot stimuleren.